

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 10. marca 1934.

Štev. 29.

O dvojnem zaslužkarstvu

Kakor povsod drugod po svetu, tako je tudi v naši javnosti vsak hip moderno kakšno novo geslo, kako najti pot iz sedanje gospodarske krize. Tako se v zadnjem času posebno mnogo govori, kako bi bilo na mah vse boljše, če bi se odpravili vsi dvojni zaslužki in odpustile vse žene iz služb, na njih mesta pa bi prišli moški, ki so danes brez službe.

Ni mogoče oporekati, da so napadi proti dvojnemu zaslužkarstvu v mnogem zelo upravičeni in prav tako je tudi nesporno, da marsikatera dobro situirana žena čisto po nepotrebnem odjeda kruh svojemu moškemu tovarišu. Toda napaka je v tem, da se to vse preveč generalizira in da se razpravlja o tem delikatnem vprašanju z mnogo premalo uvidevnosti in objektivnosti. Pred vsem pa je treba pripomniti to-le: Gospodarska stiska se ne bo niti najmanj ublažila, če bi boj proti ženskim nameščenkam rodil le to posledico, da bi ene izgubile službo zato, da pridejo na njih mesto drugi. Zaslužek ljudi s tem ne bo niti za dinar večji, narodno gospodarski efekt dosledno izvedene te akcije pa bi bil celo negativen, ker bi bilo treba velikemu delu odstavljenih ženskih moči plačevati pokojnine. Narodno gospodarska pridobitev bi bila le v tem, če bi se mogli najti novi viri zaslužka, nove možnosti zaposlitve, da bi danes brezposelni dobili delo, ne da bi morali vsled tega danes zaposleni biti ob svoj kruh. Z ubijanjem eksistence enim, ni mogoče ustvarjati nove eksistence drugim. Je to samo zapravljanje moči, ki ne privede nikamor.

S socialnega stališča je seveda zaposlitev dobro situiranih ljudi v škodo slabše situiranih vse obsodbe vredna. Toda za te primere ni mogoče nobeno splošno pravilo, temveč je treba vsak primer presojati individualno. Tu pa nastaja silna nevarnost, da se bo ravno socialno najbolj šibkim nameščenkam napravila največja krivica. Kajti tiste žene velikih gospodov, ki opravljajo zaradi večjega sijaja svojih tcalet kakšno službo, imajo navadno tako veliko protekcije, da bodo skoraj gotovo ohranile svojo službo. Izgubile bodo svojo službo le one revice, ki so same in brez vse zaslombe, pa čeprav morda s svojimi prihranki pomagajo naprej vsej svoji rodbini. Če bi seveda vladalo v naši družbi pravo socialno čustvovanje, potem pač ne bi bilo nobene težave pravilno izvesti redukcijo dobro situiranih ženskih nameščenk, toda tega čustvovanja danes ni in družba prav nič ne zameri ženi, če je kljub dobremu položaju svojega moža uslužbena.

Prav tako je treba tudi na problem dvojnih služb pogledati malo drugače, kakor se pa navadno gleda. Odveč je poudarjati, da niti najmanj ne ugovarjamo onim, ki hočejo odpraviti to, da imajo nekateri po več dobrih služb, takšnih, od katerih vsaka ustvarja eksistenco. Toda takšnih srečnežev ni ravno mnogo in če bi se tudi vsem tem vzele dvojne službe, najbrže ne bi bilo dosti pomagano, neglede na to, da je prav dvomljivo, če bi se ta namera vsled dobrih zvez teh ljudi sploh posrečila.

Velika večina dvojnih zaslužkarjev pa obstoja iz ljudi, ki so navezani na postranski zaslužek, ki v svoji glavni službi ne zaslužijo dovolj za svoj obstoj. Kadar mora rodbinski oče z več otroki dati od plače, ki ne dosega 2000 Din, eno tretjino samo za stanovanje, takrat mu ostaja za druge življenjske potrebe premalo. Je vse zastoj, toda cele vrste rodbin bi propadle brez postranskih zaslužkov. In večinoma so to rodbine, ki so delavne, ki imajo zdravo življenjsko silo v sebi in ki so za napredek vsega naroda odločilne. Prav isto velja za celo vrsto upokojenec. Nekateri imajo tako nizke pokojnine, da

brez postranskega zaslužka sploh ne bi mogli obstati, neglede na to, da za še dela zmoeznega človeka res ni prijetno ves dan le gledati v zrak in zapravljati dan za dnem v ubijajočem brezdelju.

Pri sedanjih slabih plačah si pač ljudje pomagajo kakor morejo in znajo. Služijo denar, če prav le par stotakov, hčere, služijo upokojeni člani rodbine, služi kdor le more. Prav nobeno dobro socialno delo ne bi napravil tisti, ki bi vsem tem ljudem odvzel zaslužek.

Idealno bi seveda bilo, če bi bile razmere takšne, da nobenemu upokojenec ne bi bilo treba iskati postranskega zaslužka, če bi imel vsak tako plačo, da bi brez skrbi shajal in če bi bila tudi vsaka žena tako srečna, da bi se mogla izključno posvetiti le gospodinjstvu in materinstvu. Toda razmere žal niso takšne in za celo

vrsto ljudi je edina rešitev postranski zaslužek, za celo vrsto žen pa edini izhod — služba, čeprav še tako slabo plačana služba.

Izhod iz stiske zato ni v tem, da se enim službe jemljejo, zato da se drugim dajo, izhod je le v tem, da se ustvarijo nove možnosti zaslužka. Treba dvigniti kmetijstvo, zboljšati cene kmetijskim pridelkom, da bi mogla kmetija prehraniti več ljudi, treba poskrbeti za dvig trgovine in obrta, da se odpro tudi tu nove službe in skrbeti bo treba za industrializacijo dežele. Gospodarsko silo dežele treba dvigniti in to je edina pot, ki more odpraviti tako problem dvojnega zaslužkarstva, ko nepotrebnega zaposlovanja ženskih moči. In zato je treba vse sile vpreči za gospodarsko delo in pustiti vse igrakanje z gesli, ki se lepo slišijo, ki pa nimajo stvarne utemeljenosti.

Maja meseca na Bolgarsko!

Povabilo sofijske trgovsko-industrijske zbornice jugoslovanskim gospodarstvenikom

Ko smo se lani v septembru na ljubljanskem kolodvoru poslovili od svojih bolgarskih gostov, tedaj je bila tako želja naših gostov, ko naša, da bi se po dolgem času zopet navezani stiki vedno bolj utrdili in da bi prišlo med našim in bolgarskim narodom res do bratskega zblizanja. Zato smo se poslovili z veselimi vzkliki: Na svidenje in zato smo obljubili bolgarskim gostom, da jim vrnemo letos v spomladi njih obisk.

In sedaj je prišel čas, da izpolnimo svojo obljubo, da pohitimo na Bolgarsko in se odzovemo povabilu, ki ga je poslala sofijska trgovsko-industrijska zbornica na vse jugoslovanske gospodarstvenike, zlasti pa še na vse zastopnike naših gospodarskih organizacij.

Povabilo, ki ga je poslala sofijska zbornica na naše zbornice, se glasi:

>Začetkom meseca septembra l. l. je obiskala skupina bolgarskih gospodarstvenikov Jugoslavijo. Povsodi nad vse ljubeznivo sprejeta, ves čas svojega bivanja deležna največje pažnje in tople pristrčnosti, je mogla skupina stopiti v neposredni stik s svojimi jugoslovanskimi tovariši in se spoznati z jugoslovanskim gospodarstvom. Ko so se bolgarski privredniki vrnili na Bolgarsko, niso mogli dovolj naglasiti, kako odlične vtise so prinesli s svojega obiska. Sedaj je prišla vrsta tudi na jugoslovanske gospodarstvenike, da podrobneje spoznajo bolgarsko narodno gospodarstvo in da prežive nekaj časa med svojimi bolgarskimi tovariši, da bi se s tem utrdili in okrepili temelji za dobre sosedne odnose, ki so jamstvo boljše bodočnosti.

Sofijski trgovsko-industrijski zbornici je bila naklonjena ta čast in to zadovoljstvo, da tako v svojem, ko v imenu vseh drugih bolgarskih trgovskih zbornic, nadalje v imenu Bolgarske zveze trgovcev, Zveze bolgarskih industrialcev in Splošne zveze obrtniških in strokovnih združenj po-

vabi zbornice in po njej tudi vse druge gospodarske delavce v Jugoslaviji, ko tudi velesejske uprave v Zagrebu in v Ljubljani, da obiščejo maja meseca Bolgarsko. Bolgarski trgovci, industrialci, obrtniki in drugi privredniki žele, da vidijo v svoji sredini svoje jugoslovanske goste vsaj dva do tri dni v Sofiji, potem pa da se napravi obisk podeželju, ki bi trajal 4 do 5 dni.

Prepričani smo, da se bodo gospodarski krogi Jugoslavije odzvali našemu povabilu.

V imenu vseh zbornic v državi so nato odgovorile beograjske zbornice s skupnim pismom, v katerem sporočajo, da z največjim veseljem sprejmejo povabilo in da je njih iskrena želja, da se na bolgarskih tleh seznanijo z bolgarskimi gospodarstveniki in da spoznajo lepo Bolgarsko in njeno narodno gospodarstvo. Konec svojega pisma prosijo, da jim javi sofijska zbornica natančen program obiska na Bolgarskem, zbornice s svoje strani pa bodo storile potem vse potrebno, da prejmejo bolgarski tovariši pravočasno seznam jugoslovanskih udeležencev.

Odveč je poudarjati veliki pomen obiska jugoslovanskih gospodarskih ljudi na Bolgarsko, kajti nihče ne more ustvariti tako trdne podlage za trajno zblizanje obeh jugoslovanskih narodov ko gospodarski ljudje. Prosti vseh predsodkov in ljudje, katerih pogled je vedno uperjen naprej, v lepšo bodočnost, so gospodar. Ljudje Bolgarske in Jugoslavije naravnost poklicani, da zgrade temelje dobrih odnosov med obema narodoma, temelje, ki bodo služili tudi gospodarskemu napredku obeh narodov. In če kje, potem se baš v gospodarstvu ter v boju obeh narodov za gospodarsko neodvisnost najbolj razodeva nujna potreba zblizanja obeh narodov.

Zato maja meseca na Bolgarsko!

Zato pripravite vse potrebno, da se boste mogli povabilu bolgarskih tovarišev odzvati.

Določila za izvoz lesa v Italijo

Sklepi težajske konference

II.*

Določila asortimentov

za smrekove in jelove deske (plohe)

Deske (oziroma plohi) se prodajajo v splošnem kot I., II., III. vrsta, ozko blago (podmera) in škart.

Običajna dolžina je 4 m, obrobitenje konično, normalne debeline pa so 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50 in 60 mm, pri čemur se na debelini dopušča razlika od 1 do 2 mm pri 30%/nem številu komadov.

I., II. in III. vrsta se odpremlja od 16 cm

* Glej »Trgovski list« z dne 27. II., št. 24.

širine naprej, podmere od 8—15 cm in škart od 8 cm širine naprej.

K škartu spadajo gnile, razbite, zelo tetelave deske, z velikimi izpadajočimi in gnilimi grčami, zelo rjave, od vetra zelo nalomljene, zelo črvice, zelo zažagane, in deske (plohi) z nad 50% rdeče-pegaste površine ter take, ki so do polovice dolžine razpokane.

V III. vrsto, ki mora biti praviloma čvrsta za zbijanje (nagelfest), spadajo deske (plohi), ki imajo te pomankljivosti: malo teletavosti, malo majhnih do srednje velikih izpadajočih grč, malo rjave, malo od

vetra nalomljene, na enem robu malo črvice, nekoliko neenak, ali slab rez, preko 10% rdeče-pegaste, podolžne razpoke do širine deske, koniciteta preko 1/3 širine deske v sredi, velika smolna gnezda, skozi idoče prečne grče, oblica od več kot 1 m dolžine in več kot 1/20 širine deske, dalje deske (plohi), počrneli vsled nestrokovnjaškega ravnanja, izdelane iz zavitega, zelo zveženega, zelo grčastega, razpokanega in grobo vlaknastega lesa.

V II. vrsto spadajo: brezhibno izdelane, zdrave deske (plohi) s čvrsto zaraščenimi, zdravimi malimi do srednje velikimi grčami, pri čemer so tolerirajo prečne grče, ki se pojavijo blizu roba in samo na eni strani. Koniciteta more znašati pri deskah od 16 cm do 26 cm širine 4 cm in pri širših deskah 6 cm. Dovoljene so ravne razpoke do širine deske, če je deska v ostalem lepa. Nadalje spadajo v II. vrsto deske (plohi), ki so pri siceršnji uporabljivosti do 10% površine malo rdeče-pegaste, dalje take, ki so pod istimi pogoji, vsled neugodnih sušilnih prilik premenile barvo (angelaufen).

Oblica do 0.50 m dolžine in do 1/20 širine deske so tolerira pri 10%/nem skupnem številu komadov.

I. vrsta so boljše deske, ko za II. vrsto popisane. I. vrsta so čiste in polčiste, ravno raščene deske (plohi), z le malo, dobro zaraščenimi zdravimi grčami.

Ozko blago, podmera: Trguje se vse, brez gnilega in razbitega, v širinah od 8 do 15 cm ter se izloči le škart.

I. II. vrsta vsebuje blago, kot pade od žage, z izločitvijo III. vrste. I. vrsta se ne sme odzvati. Označba pa ne obvezuje na dobavo gotovega odstotka I. vrste.

Najnižje prodajne cene, do nadaljnega veljavne franko prihod Trbiž (Tarvisio), brez italijanske uvozne carine itd., ali za pariteto te tovarniške relacije, znašajo za konično obrobljeno rezano blago, smreko, jelko in bor:

	mm: 10	12	15	18	20-30
I/II. širine od Din	185	170	160	140	135
II. 16 cm	180	165	155	135	130
III. naprej	115	105	100	90	85
Podmera, kakor pade od žage, od 8—15 cm šir.	85	80	75	70	
	mm: 20	25	30		
	Din: 70	57	80		

Merali in polmorali, kakor pade od žage, v običajnih merah (polne debeline)

4 m dolgi Lit. 100
4.50—6 m dolgi Lit. 110

Pri paralelnem blagu se zvišajo gornje cene za 6% pri dolžinah 4—6 m. Posebno široko blago od 25—30 cm naprej je prodati za 10 lir pri m³ dražje.

Pri prodajnih zaključkih za več ko 200 m³ in pri odjemu najmanj 2 vagonov na teden de dato naročila, se more, toda šele po odpremi celotne količine, popustiti 5% faktuorne vrednosti franko meja.

Prodajne cene za asortimente in vrste, posebno za prizmirano blago, katerih cena tu ni navedena, je treba dobiti od HAST. Blago je zaračunati v polnih, ne reduciranih debelinah in se meri 1/2 cm kot polni centimeter.

Kot najnižjo težino, in sicer za preračunavanje tovarnine, carine itd. (tassa scambio) in postranskih stroškov od Trbiža, oziroma meje do namembne postaje pri prodajah franko namembna postaja, je vzeti za 1 m³ smreke in jelke — rezano blago — teža 470 kg, a za bor 550 kg.

Pri dostavi potem tovarnega avtomobila ali drugih transportnih sredstev, v katerih primerih se blago dostavi v skladišče ali na gradbeni prostor, je računati na ceno primeren pribitek od ne manj kot Lit. 5 za m³, poleg gornjih cen, plus železniške in postranske pristojbine.

Prodajne cene so ustanovljene brez obzira na vse, kakršnekoli vrste povračila. Leta ne smejo biti dana kupcu niti posredno, niti neposredno.

TRGOVCI! Širite »Trgovski list«.

Redek jubilej odlične trgovske trvdke

Andrej Elsbacher v Laškem

Pri znanih političnih razmerah v bivši Avstriji so bili Slovenci deležni le toliko svobodom glede kulturnega in gospodarskega razmaha, kolikor so si jih s primernimi možatimi metodami umeli in znali sami izvojevati — in kot take tudi očuvati. Politični sistem je pri nas izrečno ščitil in favoriziral nemško industrijo, obrt in trgovino. Odločilni avstrijski krogi so se takrat dobro zavedali, da sta sila kapitala in gospodarska hegemonija najboljša garancijska sredstva za ohranitev politične premoči napram — slabejšemu, ki naj bi mu bila v tuji državi večno odmerjena vloga gospodarskega pastorka in vseobčne podrejenosti.

Toda tudi med Slovenci so se takoj po nastopu avstrijske ustavne dobe (1860) pojavili poleg narodnih voditeljev in buditeljev: t. j. politikov, publicistov in kulturnih prosvetiteljev, tudi prvi narodni gospodarstveniki, zadružni organizatorji, trgovci, obrtniki in industrijski podjetniki, ki so, oduševljeni zlasti po geslih in programih vodilnih borec iz taborskih dni, jeli zavestno in uspešno graditi na prvih začetkih gospodarske emancipacije slov. naroda.

Prav v tisti eri se je v marcu l. 1864. pojavil v Laškem — sedaj že davno pokojni in mnogozasluzni Andrej Elsbacher ter se ondi etabliiral kot samostojen trgovec, dasi se je skozi 5 let poprej udeleževal v isti lastnosti tudi že v Celju.

Rodom iz slovenske Koroške, je prinesel seboj vse vrline kremenite značajnosti ter solidne trgovske žilavosti, ki so mu tekom let pripomogle, da je svojo trvdko razvil v ugledno in močno trgovsko podjetje.

Kot tako jo je po smrti očeta (1905) prevzel sedanji lastnik g. K. Elsbacher, njegov sin, ki jo je tekom zadnjih desetletij, kar ji stoji kot šef na čelu, izpopolnil in razširil — ter ji ustvaril s svojo trgovsko korektnostjo tolikšen reelni renome, kakor se lahko s tem ponaša le malo podjetij po naši domovini.

Ni naš namen laskati se — in delati tem potem tvrdki Elsbacher na nepozvan in morda tudi nezaželjen način tudi povsem nepotrebno reklamo, pač pa je naš namen in hkrati tudi naša prijetna srčna dolžnost, da z zadovoljstvom in solidarnim zadoščenjem — registriramo pred javnostjo častitljivi 70-letni obstoj trgovske trvdke Elsbacher v Laškem: kot narodne slovenske trvdke in trdnjave.

G. Elsbacher ima na domačih tleh malo trgovskih sovrstnikov, ki bi se lahko daries sklicevali na toli ponosni jubilej svojega trgovskega podjetja, vsled česar je naša pričujoča javna čestitka na njegovo ime odn. njegovo trvdko — povsem utemeljena.

Cezmerno razvit poštenostni čut in značajna gentlemanska svojstva, ki dičijo uprav viteški značaj g. K. Elsbacherja, niso nikdar dopuščala, da bi si bila njegova trvdka bodisi v dobi zapeljivih konjunktur, bodisi kdajkoli omadeževala svojega imena tudi le s pegico oporečnosti. — Vsikdar fair, dasi ponajveč morda v svojo izrečno materialno škodo!

Tvrdka Elsbacher si je s svojim vedno čistim poslovanjem ter skozinsko čistito trgovsko potjo odn. preteklostjo — stekla neobičajno lep delež na zaslugah za povzdigo ugleda slovenskega trgovstva — doma in drugod, postavljajoč s tem tudi trg. naraščajo najljepši posnemni vzor. Naj bi ji bilo namenjeno v tem pogledu mnogo lovora tudi še v bodočih dneh!

Premnogo jih je, ki so tekom 70-ih let pasirali trgovsko hišo Elsbacher, bodisi kot vajenci, bodisi kot sotrudniki — in premnogo je tudi onih, ki so gojili ozir. gojijo poslovne, familijarne in prijateljske stike z njo — in gotovo je, da so vsi ti sovzradoščeni ter popolnoma solidarni z današnjimi čestitkami.

Sedanji šef tvrdke, Konrad Elsbacher zavzema v javnem življenju dokaj odličnih funkcij. Omenjeno bodi le, da je bil prvi gerent občine Laško, da je že dober decenij njen podžupan, nadalje predsednik trgovskega gremija, podpredsednik Zveze trgovskih združenj ter podpredsednik Zbornice za TOI v Ljubljani. Zlasti slednje mu lahko velja kot znak velikega zaupanja, sposobnosti, zaslužnosti, pa tudi priznanja in zadoščenja na polju organizatornega dela med svojim stanom.

Laščani pa imajo pri svojem lokalnem patriotizmu še prav posebni povod, da z veseljem sodelujejo pri lepem prazniku v

trgovski hiši Elsbacher, saj je šef te hiše eden najuglednejših njihovih soobčanov in menda še edini reprezentant tamošnjega predvojnega avtohtonega meščanstva. Poleg tega je hiša Elsbacher pomenila v predvojnih letih za ogroženo laško slovenstvo največjo nacionalno oporo. Slovenski življenj je jel tik pred vojno nastopati v Laškem z nenadejanimi uspehi. Kje je takrat črpal elan za ofenzivni in pogumni boj za laške narodne pravice — in katera ugledna in narodna laška rodbina je dajala njegovi samozavestni nacionalni podjetnosti takrat najtehtnejšo zaslombo, je dne 11. III. 1914 z značilno spontanostjo pokazala baš proslava trgovske 50-letnice tvrdke Elsbacher, kateri so laški Slovenci dali tisti pot tako splošen, prisrčen in svojevrsten značaj, da je nastala iz nje pravcata nacionalna manifestacija. Spominu onih udeležnikov, ki so bili takrat priče tega dogodka, je ostal ta pomembni večer nepozaben. Rodbina Elsbacher — (in zlasti še njen sedanji reprezentant g. Elsbacher Konrad, ki je bil v tistih dobah vodilni funkcionar pri vseh laških slov. političnih in društvenih akcijah) — si je tedaj nadela tolikanj očitni nacionalni žig, da ji je bil ta pozneje nemalo opasen skoz vso vojno dobo.

G. Elsbacher je, kakor pri vsaki nacionalni priliki, igral prav znamenito vlogo tudi povod glasovitega in uspešnega slov. volilnega naskoka na laški nemški občinski odbor, kjer so Slovenci dne 8. jun. 1914 z nenadejano prvo zmago prodrli v tretji — t. j. najmočnejši volilni skupini, dasi so hoteli Nemci svojo pozicijo rešiti

50letnica »Kmetovalca«

Dne 1. marca je poteklo petdeset let, odkar je začela izdajati Kmetijska družba pod uredništvom nepozabnega Gustava Pirca »Kmetovalca«. Je to jubilej, ki zasluži, da se ga spominja vsa slovenska javnost, kajti poleg »Novic« ni bilo še v Sloveniji lista, ki bi toliko storil za napredek slovenskega gospodarstva ko »Kmetovalec«. Seveda v prvi vrsti le za napredek vseh panog kmetijstva, a to je bilo še komaj eno generacijo nazaj skoraj edina res pomembna panoga našega gospodarstva. Vse dolgotrajno in naporno prizadevanje, da se je naš kmetovalec oprijel moderne načina obdelovanja zemlje, da je zboljšal svojo živinorejo, svoje sadjarstvo, da je obnovil od trtne uši uničene vinograde, da je kljub vsej naši revščini in vsem nevšečnim razmeram napredoval, se otrešel oderuhov in v svojih zadrukah zbral milijone in milijone narodnega premoženja, vse to je zasluga onih mož, ki so v »Novicah« začeli orati ledino in izpopolnili delo za napredek kmetijstva v »Kmetovalcu«. V dolgi vrsti nesebičnih delavcev za zboljšanje gospodarstva slovenskega kmela pa zavzemata prvo mesto stari Bleiweis in pa Gustav Pirc. Ob 50letnici »Kmetovalca« zaslužita oba moža, da se to konstatira. S tem pa seveda nočemo niti najmanje zmanjšati zaslug drugih kmetijskih strokovnjakov in samo toplo pozdraviti je, da je izdala Kmetijska družba v proslavo 50letnice slavnostno številko »Kmetovalca«, v kateri so naštetii vsi ti naši zaslužni delavci. Milijone in milijone narodnega premoženja so ti ljudje ustvarili in vse premalo ceni slovenska javnost njih delo.

Naše iskrene čestitke »Kmetovalcu« ob njegovi 50letnici, ki je jubilej res požrtvovalnega in tudi zelo uspešnega dela za naše gospodarstvo.

Po svetu

Naš novi poslanik v Sofiji Cincar-Marković je izročil bolgarskemu kralju svoja akreditivna pisma. Pri tej priliki sta tako bolgarski kralj, ko naš poslanik, povdarila trdno voljo obeh vlad, da pride do čim ožjega sodelovanja obeh jugoslovanskih narodov.

Narodna skupščina je po dolgi debati odobrila z veliko večino proračun prometnega ministrstva. Prometnemu ministru je odgovarjal v enournem govoru posl. Stančić in vzdrževal vse svoje trditve. Dvoboj med prometnim ministrom in posl. Stančićem pa bo po vsej verjetnosti trajal še dolgo, kakor je dejal v svojem govoru predsednik vlade Uzunović.

Tajništvo radikalno socialne stranke (dr. Janjića) sporoča, da je stranka organizirana, kakor zahteva zakon in da bo zato zaprosila notranje ministrstvo, da se ji dovoli obstoj in delovanje.

O nujnosti zgraditve železnice Kočevje—Sušak in St. Janž—Sevnica je govoril pri razpravi o proračunu prometnega ministrstva posl. Dermelj.

Turčija je vzpostavila diplomatske odnose z Albanijo.

Vodja čl. nar. soc. stranke Klofáč je objavil v »Dem. Šted« članek o aktualnih političnih vprašanjih. Med drugim je dejal, da bi morala drž. uprava posloovati tako nepristransko ko sodišča. Političen uradnik, ki ima 2 do 3 strankarske legitimacije je nemoralen pojav.

Italijansko stališče v srednjeevropskem vprašanju se polagoma jasni. Italija je proti obnovi habsburške monarhije, Italija je sicer za revizijo mirovnih pogodb, toda le zastopano in pod podojem, da se izvrši v soglasju s prizadetimi državami. Priključitev Avstrije k Nemčiji je za Italijo casus belli.

Z Malo antanto se hoče Italija sporazumeti, toda šele potem, ko je že popolnoma dogovorjena z Avstrijo in Madžarsko.

Ne carinski pakt, temveč samo posvetovalni pakt bi se sklenil na rimski konferenci med Mussolinijem, Dollfusom in Gömbösem, kakor zatrjujejo italijanski listi.

Tudi na Češkoslovaškem se kažejo posledice zblizanja med Francijo in Italijo. Listi poročajo, da je zlasti za sporazum z Mussolinijem (dr. Beneš. Socialni demokrati bodo baje vsled tega izstopili iz vlade, mesto njih pa bi vstopila v vlado Hlinkova slovaška stranka.

Nemško stališče v avstrijskem vprašanju je privedlo do zblizanja med Francijo in Italijo. Suvich je zagotovil francoskemu veleposlaniku v Rimu Chambrunu, da italijansko-avstrijsko-madžarsko zblizanje ni niti najmanj naperjeno proti Franciji ali Mali zvezi.

Senzacija je zbudil govor predsednika belgijske vlade, da namreč Versajska pogodba dejansko ne obstoji več in da ni mogoče več zabranjevati Nemčiji oboroževanja. Francoski zunanji minister obišče Bruselj, da zavre belgijsko-nemško zblizanje.

Francoski levičarji so nabavili doma in v tujini velike količine orožja ter pripravljali upor, kakor je odkril vojni minister na seji vlade. Vlada je zato odredila, da se vse to orožje zapleni.

Bivši poslanec Boyer, ki je znan tudi v Jugoslaviji, je bil zaslišan v Staviskijevi aferi, ker je sprejel od Staviskija ček za 2,800.000 frankov.

»Pravi Staviskijev škandal se šele pričinja, s temi besedami so francoski listi komentirali najdubo čekovne knjižice Staviskega.

Na čekovnih nakaznicah Staviskega so našli tudi imena petih Jugoslovancev, je izjavil v svojem govoru posl. Veličković. Nekdo je zaklical pri tem, da so našli imena osmih Jugoslovancev.

Odstavljen je bil pomočnik državnega tožilca Huriot, ker so našli njegovo pismo, v katerem prosi Staviskega, da se zanj zavzame.

Nova španska vlada se je predstavila parlamentu. V svoji deklaraciji naglašja, da se bo zlasti borila proti političnim stavkam delavstva, ker vsled njih silno trpi špansko gospodarstvo.

Vsled proglativne splošne stavke je španska vlada proglasila splošno vojaško pripravljenost. Tudi fašistični elementi mobilizirajo svoje sile.

Knez Starhemberg vstopi v Dollfusovo vlado. Svojega zastopnika v vladi dobi baje tudi Landbund.

Trgovci!

Podpirajte domačo industrijo, zato naročite le „Snežinka“ milni prašek, ki je zajamčeno neškodljiv ter vsebuje nad 60% mila

Izdeluje:

Dolničar & Richter

Ljubljana

BELI SAM!

na ta način, da so postavili na kontra-listo svoje najuglednejše protikandidate. Vzlic vsem manevrom pa so Slovenci odnesli zmago — in je dobil izmed slov. kandidatov baš g. Elsbacher največ glasov. Bil je to uspeh izborna organiziranega agitacijskega aparata, kateremu je skupno z drugimi domačimi nacionalisti sonačeloval. Ako se že teh dogodkov spominjamo, ne smemo prezreti koncipijenta dr. Ivana Sajovicca, sedanjega uglednega odvetnika in narodnega voditelja v Kočevju, ki je ta volilni naskok soorganiziral ter se soudejeval v vsej svoji sugestivni agilnosti, odn. mladeniški oduševljenosti in goreči borbenosti. Laška zmaga je vzradostila vso takratno narodno javnost v Sloveniji. Casopisi so ji posvetili vse priznanje — in značilno je, da so jo prišli proslavljati tudi sedanji narodni poslanec Prekoršek, pokojni dr. Brunčko, Smertnik in drugi narodnjaki. Za se s to zmago laški Slovenci niso mogli več prav okoristiti, kajti že 7 tednov za tem je mahoma vželo na nebu krvavo solnce vojne napovedi. Vsekakor pa po 20 letih ni brez pomena, čeprav smo že zdavnaj sproščeni bivših robskih spon, ako se naknadno zabeležijo v rodbinsko kroniko hiše Elsbacher tudi ta častna dejstva. Zaslugam ugledne rodbine Elsbacher za laško narodno stvar bodi ohranjen nemiljivi spomin!

Hkrati želimo jub. tvrdki Elsbacher podvojeno krepkega prospevanja tudi v prijetnem ozračju narodne svobode!

Adria prašek je boljši

Velja tudi za naše konzumarje

Novi voditelj konzumnih zadrug v Avstriji dr. Strobl je med drugim izjavil novinarjem: »Upravni odbor se zaveda, da se gibanje konzumov ne more stopnjevati brezmejno in da konzumi ne smejo zadeti življenjskih interesov domače trgovine in domačega obrta. Nasprotno je upravni odbor konzumne zveze na stališču, da se mora konzumno gibanje omejevati izključno na čisto gospodarsko samopomoč, ker samo to je v interesu konzumentov.«

Ali ste slišali gospodje od nabavljalnih zadrug, ki vam ne zadostuje niti sedanji že več ko pretirani razvoj nabavljalnih zadrug in konzumov? Ali ste slišali to vi, ki vam ne zadostujejo zadružne gostilne, zadružni hoteli, ki hočete ustanovljati tudi zadružne drogerije, zadružne prodajalne za svilo in drugo luksuzno blago!

Spoštovati je treba življenjske interese domačega trgovstva in obrtništva pravi vodja avstrijskih konzumov. Pri nas pa se je reklo na občnem zboru konzumarjev v Beogradu, da mora trgovec izumreti!

Kaj hitaj se rečemo k tej kričeči razliki!

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 10. marca objavlja med drugim: Pravilnik o sestavi bilance in načrta prečiščene bilance in o določitvi obrestne mere za stare hranilne vloge — Izpremebe in dopolnitve v taksnem in pristojbinskem pravilniku — Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934 — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Združenje trgovcev v Kranju

ima 15. redno skupščino v petek, dne 23. marca 1934. ob 13. uri v gledališki dvorani Narodnega doma v Kranju.

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovateljev zapisnika v smislu čl. 21 pravil.
2. Poročilo predsednika.
3. Računski zaključek za leto 1933.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Obligatorna uvedba »Službenega glasila«.
6. Proračun za leto 1934.
7. Sprememba pravil združenja.
8. Samostojni predlogi, ki pa morajo biti v smislu pravil čl. 17 predloženi upravi najmanj 3 dni pred skupščino.
9. Slučajnosti.

V smislu čl. 17 pravil skupščina sklepa z absolutno večino glasov prisotnih članov. Ako ob sklicani uri ni navzočih zadostno število članov, t. j. 1/3, se skupščina vrši 1 uro pozneje ter sklepa o dnevnem redu neglede na število prisotnih članov.

Po istem členu pravil sme skupščina sklepati samo v zadevah, ki so postavljene na dnevni red, ali ki so jih poedini člani najmanj tri dni pred skupščino pisмено prijavili upravi. O udeležbi se bo vodila evidenca in naj se udeleženci v to svrhu pred in ob času skupščine prijavijo tajniku ali osebi, ki bo vodila zadevni zapisnik.

Računski zaključek za leto 1933, kakor proračun za leto 1934, sta članom v smislu čl. 40 pravil na vpogled v pisarni združenja, kakor tudi zapisnik zadnje skupščine, ki se na skupščini ne bo čital.

Predsednik: Franjo Sire s. r.

Taksni predpisi in trg. združenja

Ker so nastala nesoglasja, kako treba uporabljati taksne predpise za obvezna združenja trgovcev, obrtnikov in industrialcev, je izdal davčni oddelek finančnega ministrstva to pojasnilo:

»Vse prošnje, ki se vložijo ob reorganizaciji obveznih združenj, so oproščene taks in to na podlagi trajne oprostitev, ki jo določa taksni zakon. Obvezna združenja sama so oproščena od plačila taks po čl. 5, št. 4., taksnega zakona in sicer za knjige, ki jih vodijo o predmetih združenja, za listine in sezname, ki jih izdajajo za javne svrhe in predpisane po zakonu o obrtnih, za vloge, ki jih vlagajo na nadzorstvene oblasti, v stvarih, ki se tičejo tega nadzorstva. Ravno tako so oproščena obvezna združenja plačevanja taks iz tistih postavk, v katerih jim obrtni zakon priznava one ingerence, glede vodstva obrtov, kakor n. pr. izjave obveznih združenj o izpolnjenih pogojih za izvrševanje določenega obrta, kadar jih združenja pošiljajo zbornicam ali kadar združenje vložijo pritožbo na višje upravno oblastvo. Obvezna združenja izdajajo poleg tega takse prosto potrdila o plačanih vpisninah in članskih prispevkih. Prošnje, ki se pošiljajo obveznim združenjem trgovcev, obrtnikov in industrialcev, ko tudi okrožnim odborom obrtniških združenj, bodisi da jih pošiljajo člani ali katere druge osebe so prav tako oproščene vsake takse. Enako ne podleže taksi spisi zaradi izvedbe volitev v trgovinske, obrtniške in industrijske zbornice, v kolikor se ti opravljajo po obveznih združenjih.

Nasprotno pa se morajo smatrati obvezna združenja trgovcev, obrtnikov in industrialcev, ko tudi okrožni odbori obrtniških združenj kot zasebne osebe glede vseh pravnih poslov, listin ali prošenj, kadar gre za zasebno pravni spor ali premoženje zadruge. V teh primerih spadajo obvezna združenja pod splošne predpise taksne dolžnosti in sicer pri dajanju posojil ali pravnih pridobitev, pri oddajanju pod za-

kup ali pod hipoteko nepremičnin obveznih združenj ali pri pravnih sporih pred rednimi sodišči zaradi njih premoženja. Za postopek pred razsodišči (sodišča dobrih ljudi) za reševanje sporov iz službenih odnošajev po obrtnem zakonu veljajo predpisi zakona o sodnih taksah z dne 30. maja 1930.

Obvezna združenja trgovcev, obrtnikov in industrialcev ter okrožni odbori obrtniških združenj so v splošnem obvezana plačevati dopolnilne in prenosne takse od nepremičnin po tar. post. 12 taksnega zakona. Kadar obvezno združenje trgovcev, obrtnikov ali industrialcev ali okrožni odbor ustanove gospodarsko podjetje, pridobitno ali gospodarsko zadrugo, in to zasebno podjetje za skupno nabavo, za predelavo, za skupno izdelavo in prodajo in sicer pod zasebno samostojno tvrdko s posebnimi samostojnimi pravili, potem veljajo glede teh posebnih pravnih oseb splošni predpisi o taksni dolžnosti. To velja tudi v primerih, ko se ustanove razni fondi in druge ustanove, kot posebne pravne osebe s samostojno upravo, nad katerima izvršujejo obvezna združenja samo svojo kontrolo.

Nasprotno pa se smatrajo glede taksnih predpisov kot del organizma obveznih združenj vse gospodarske ustanove, ki obstoje v okviru obrtnega zakona pri obveznih združenjih in pod njih upravo in katerega organi jih upravljajo in ki nimajo nobenih posebnih samostojnih statutih ter niso nobena posebna korporacija, kakor na primer šrambe obveznih združenj, v katerih se shranjujejo razna orodja, katerih se poslužujejo člani obveznih združenj itd. S takšnimi gospodarskimi ustanovami se postopa v taksnem pogledu kakor z obveznimi združenji samimi.

Obvezna združenja so dolžna, da kolkujejo razna izpričevala, ki jih izdajajo in ki so navedena v taksni številki 95. taksnega zakona.

(prva številka znači povpraševanje, druga pa ponudbo):

Dan	7% inv. pos.		4% obv.		8% Blair	
	Din	Din	Din	Din	Din	Din
5. marca	70	72	37	—	53	—
6. marca	70	72	37	—	53	—
7. marca	73	—	36	—	53	54
8. marca	72	—	36	—	53	54
9. marca	73	75	36	38	53	55

7% Blair Seligm. obv. Begl. obv. Voj. škoda
Din Din Din Din Din Din
50-50 — 64 — 52-50 — 312 —
50-50 — 64 — 52-50 — 312 —
49 50 64 — 52-50 — 313 —
50 — 64 — 52 — 310 —
50 51 62 64 53 54 312 315

Vojna škoda je notirala najvišje v sredo (Din 313—), najnižje (Din 310—) v četrtek, na vse ostale borzne dneve pa Din 312— v povpraševanju.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Zunanja trgovina

TRGOVINSKA POGAJANJA Z NEMČIJO

Nemška delegacija prispe v Beograd dne 15. marca, da sklene z Jugoslavijo novo trgovinsko pogodbo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da ni resnično, da bi bila Jugoslavija z Nemčijo v brezpogodbenem stanju, ker pogodba z Nemčijo dne 1. marca ni bila odpovedana in zato traja še naprej.

ITALIJANSKE TARIFNE OLAJŠAVE ZA JUGOSLOVANSKI LES

Jugoslovanski Lloyd piše: Iz zanesljivega vira se poroča, da so dosegli pri zadnjih pogajanjih, ki so se vodila med železniškimi upravami Italije in Jugoslavije, jugoslovanski delegati 20 odstotno znižanje tarif za prevoz jugoslovanskega lesa po italijanskih železnicah. Če odgovarja ta vest resnici, potem bi veljal Avstriji dovoljeni preferencial tudi za jugoslovanski les in bi bilo zato pričakovati, da bo oživel izvoz jugoslovanskega lesa v Italijo.

CARIGRAD POSTANE SVOBODNO PRISTANIŠČE

Na pobudo panbalkanske gospodarske konference se vodijo med balkanskimi državami pogajanja, da se proglasi Carigrad za svobodno pristanišče. Področje svobodne luke bi obsegalo vse carigradsko mestno ozemlje.

KONTROLA ZUNANJE TRGOVINE NA JAPONSKEM

Japonskemu parlamentu je bil predložen zakonski načrt, ki podeljuje vladi izredna pooblastila v zadevah zunanje trgovine. Tako sme vlada brez zaslivanja parlamenta spremeniti carine, če smatra to za potrebno kot protiukrep proti uvedbi prohibitivnih carin in raznih uvoznih omejitev drugih držav na japonsko blago. Vsa zunanja trgovina se postavlja z zakonskim načrtom za dobo 5 let pod kontrolo japonske vlade.

Ustanovitev jugoslovansko-italijanskega odbora se pripravlja v Beogradu, da bi se na ta način dosegli boljši gospodarski odnošaji z Italijo.

Vse žitne borze Italije je dala zapreti vlada z utemeljitvijo, da jih bo reformirala. Po naročilu vlade je bilo v zadnjem času kupljeno na borzah mnogo žita za utrditev cen.

Več pšenice in manj ječmena so posejali in mislijo še posejati avstrijski kmetje vsled dobre cene za pšenico.

Vsled velikega povpraševanja po maldarski pšenici s strani dunajskih trgovcev je poskočila v Budimpešti cena pšenici na 14-75 šilingov za loco Dunaj. V dveh dneh so kupili avstrijski trgovci 1000 vagonov pšenice.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče
Tendencea nestalna; promet Din 1 milijon 72.837-69

Tekoči borzni teden izkazuje v primeri s preteklim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom 1.801 tisoč dinarjev, ponovno znatno nazadovanje devizne-prometa za nič manje ko 728 tisoč dinarjev. Vzrok omenjenega padca deviznega prometa je občutno zmanjšanje privatnih zaključkov in ponovno nazadovanje klirinškega prometa v Din devizi.

Devize	Minuli teden	Tekoči teden	(v tisočih dinarjev)
Amsterdam	20	2	
Berlin	23	—	
Curih	77	64	
London	246	180	
Pariz	5	—	
Newyork	90	52	
Trst	290	—	
Din deviza	782	373	avstr. priv. klir.
Dunaj	268	402	priv. kliring

Temeljem gornje razpredelnice je v tem tednu porasel promet z avstrijskimi šilingi za 134 tisoč dinarjev napram minulemu tednu, dočim je v tekočem tednu padel promet v vseh ostalih devizah in sicer v Amsterdamu za 18 tisoč Din, Berlinu za 23 tisoč Din, v Curihu za 13 tisoč Din, v Parizu za 5 tisoč Din, Londonu za 66 tisoč Din, v Newyorku za 38 tisoč Din in v Trstu za 290 tisoč Din. Največji prometni padec očituje tokrat Din-deviza v iznosu 409 tisoč dinarjev ali za več ko eno četrtino prejšnjega tedenskega deviz. prometa. Narodna banka je intervenirala na vseh borznih sestankih tega tedna, razen v ponedeljek (5. t. m.), in sicer samo v Londonu, katerega je dala na razpolago skupno za Din 160.000.—

Dnevni devizni promet se je gibal med Din 100.000.— (5. t. m.) in Din 300.000.— (8. t. m.) kakor nam predočuje naslednja tabela:

5. marca 1934.	Din 118.713-70	Dunaj
6. marca 1934.	Din 274.471-25	Din—London
7. marca 1934.	Din 197.257-54	Dunaj—London
8. marca 1934.	Din 305.379-22	Din—London
9. marca 1934.	Din 177.015-98	Dunaj—London

V bonih grške Narodne banke ni bilo prometa, dočim se je avstrijski šiling trgovoval v privatnem kliringu po Din 8-90 v ponedeljek in torek, po Din 8-83 (najniž-

je!) — Din 8-95 v sredo, po Din 9— v četrtek, a včeraj od Din 9-05 do Din 9-20 (najvišje!). Največ zaključkov je bilo perfektiranih po Din 9— in Din 9-20, najmanje po Din 8-83. Navedena okrepitev devize Dunaj (v priv. klir.) je posledica znane odredbe fin. min., da se mora 30 odstotkov vseh terjatev v šilingih odstopiti Narodni banki po paritetnem tečaju Din 8 za en avstr. šiling.

Devize	5. marca 1934.		9. marca 1934.	
	najnižji Din	najvišji Din	najnižji Din	najvišji Din
Amsterdam	2308-74	2320-10	2308-18	2319-54
Berlin	1359-03	1369-83	1358-19	1368-99
Bruselj	799-68	803-62	799-41	803-35
Curih	1108-35	1113-85	1108-35	1113-85
London	173-80	175-40	173-86	175-46
Newyork	3405-50	3433-76	3405-50	3433-76
Pariz	225-85	226-97	225-82	226-94
Praga	142-17	143-03	142-23	143-09
Trst	294-35	296-75	293-51	295-01

Devizna tečajnica tega tedna ne očituje posebnih bistvenih sprememb. Izvzemši Curiha, ki je beležil konstantno na dose-danji bazi, in Newyorka, ki se je ustalil na bazi Din 3405-50 za denar in Din 3 tisoč 433-76 za blago ter beležil ves tekoči teden brez tečajne izpremembe, sta v razdobju tega tedna za malenkost okrepili svoj tečaj devizi London in Praga, med tem ko so tečajji vseh ostalih na tukajšnji borzi beleženih deviz le neznatno popustili.

Notica Budimpešte in Dunaja še dalje izostala.

Efektno tržišče
Tendencea v državnih papirjih še nadalje stalna.

Na tukajšnjem efektnem tržišču ni bilo v tekočem borznem tednu nobenih posebnih izprememb. Kajti bančni papirji so še nadalje ostali brez notic in tudi notice industrijskih vrednot so kot doslej povsem izostale, izvzemši Kranjske industrijske družbe, ki je nalik preteklim tednom beležila nespremenjeno in sicer Din 250— v ponudbi.

Državni efekti so v tekočem tednu beležili po večini z nespremenjeno stalno tendenco. Tečajji so le malenkostno popustili pri Seligmanovih in agrarnih obveznicah, deloma tudi pri 7% Blairu, dočim je 7% investicijsko posojilo učvrstilo svoj denarni in blagovni tečaj za 3 točke, kot je razvidno iz spodnje efektne tečajnice tega tedna

KUVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovska c. 2 Vožarski oot 1

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

DENARSTVO

POMIRJENJE ČSL. VLAGATELJEV
Češkoslovaška Narodna banka ugotavlja v svojem zadnjem poročilu, da je novi valutni zakon v začetku vzmernil vlagatelje, ki so začeli svoje vloge dvigati, da pa je sedaj že nastalo pomirjenje. Dvig vlog je služil v glavnem le za nakupe na zalogo. — Indeks industrijskih delnic se je dvignil v času od 19. I. do 16. II. od 84.93 na 88.66, bančne delnice pa so ostale neizpremenjene na 98.06. Indeks državnih papirjev se je dvignil od 86.21 na 89.5. Promet na borzi je bil tako velik, da je v nekaterih dneh dosegel obseg prometa v konjunkturnih letih 1927 in 1928.

Izkaz Češkoslovaške Narodne banke z dne 28. VI. že izkazuje učinek devalvacije čsl. krome. Zlata zaloga se je dvignila za 962,8 na 2.668,3 milijonov Kč. 432 milijonov Kč je dobiček banke od devalvacije, ki je v podlogi že vstet. Devizna podloga je padla za 508,4 na 78,4 milijonov in je banka že pred devalvacijo večino deviz spremenila v zlato. Menična posojila so padla za 122 na 774,5, lombardna pa so porasla za 58,4 na 497,4 milijonov Din. Obtok bankovcev se je povečal le za 141,9 na 5.523,3 milijonov Kč. Zakonsko kritje se je povečalo od 38,3 na 44,7%, dočim bi po novem zakonu moralo znašati le 25% v zlato.

Fuzija Wiener Bank Vereina in Nižje-avstrijske Eskontne družbe še ni čisto sklenjena stvar, čeprav se v tej smeri dela. Avstrijska Narodna banka, ki ima precejšnje število delnic obeh zavodov, je za fuzijo, vendar pa bo še popreje vprašala druge denarne zavode za mnenje, končno besedo o tem pa ima tudi še finančni minister. Vendar pa je fuzija verjetna.

Hranilne vloge v Avstriji so se v februarju znižale za 59,3 milijonov šilingov.

Roosevelt o prvem letu obnovitvene politike

Predsednik Roosevelt je imel pred uradniki modrega orla govor o prvem letu obnovitvene politike. Apeliral je na vse industrijalce, da še bolj znižajo delovno dobo in da izplačujejo ljudem plače, ki jim omogočujejo spodobno življenje. Pred enim letom smo bili skoraj pred razsulom. Z reorganizacijo produkcije in izmenjave blaga smo rešili situacijo. Ni naš cilj »prosperity«, temveč reorganizacija mora vsem zagotoviti obstoj do konca življenja. Obnova poslovanja bank je dosežena. National Recovery Act (Nira) hoče ustvariti večje blagostanje za vse. Hočemo doseči ravnovesje v našem gospodarskem življenju in izenačenje v bogastvu na notranjem trgu ter oživiljenje zunanje trgovine. Roosevelt pozdravlja vsako konstruktivno kritiko in vsak nasvet, ki more dvigniti plačilno moč ljudstva. Nihče ni proti pametnim kupčijskim dobičkom, če pa se je treba odločiti med geslom: »najprej dobiček in potem ozir do človeka«, ter med geslom: »najprej ozir do človeka in potem dobiček«, potem pač ni izbire!

OUZD v februarju 1934

Povprečna članov	moških 41.550 (+ 212)	ženskih 29.272 (+ 2.009)
bolnikov	1.239 (+ 248)	867 (+ 86)
odstotek bolnikov	2,98% (+ 0,58)	2,76% (+ 0,12)
povprečna dnevna zav. mezda Din	25,81 (- 0,38)	18,27 (+ 0,05)
celotna dnevna zav. mezda Din	1.072.146 (- 10.442,40)	534.813,20 (+ 38.040,80)

Številke v oklepajih ( ) pomenijo prirast »+« oziroma padec »-« od lanskega leta, t. j. od februarja 1933.

Zaposlenost delavstva, zavarovanega pri OUZD, se je v februarju izboljšala. Napram februarju 1933 izkazuje OUZD prirastek + 2221 zavarovancev. Od začetka zadnje svetovne gospodarske krize je sedaj prvič narastla tudi zaposlitev moških, akoravno samo za + 212 delavcev. V naslednjih dveh tabelah je primerjava letnih diferencialov po mesecih od junija 1933 dalje in po letih od februarja 1930 dalje.

Leto	mesec	Letna razlika	
		moških	ženskih
1933	junij	- 4211	+ 134
	julij	- 3351	+ 763
	avgust	- 2600	+ 1091
	september	- 1492	+ 1280
	oktober	- 544	+ 1351
	november	- 979	+ 1468
1934	januar	- 798	+ 1529
	februar	+ 212	+ 2009
1930	februar	+ 5458	+ 1758
1931	februar	- 4765	- 1075
1932	februar	- 9900	- 2081
1933	februar	- 4683	- 1466
1934	februar	+ 212	+ 2009

Odstotek moških bolnikov je kljub podaljšanju bolniške podpor. dobe od 26 tednov na 52 tednov še vedno prevelik. Letni diferencialni odstotki bolnikov, ki znaša pri moških + 0,58 % napram + 0,12 % pri ženskah.

Povprečna dnevna zav. mezda, katere odgovarja približno faktičnemu dnevnomu zaslužku povprečnega delavca, ne izkazuje v februarju 1934 nobenih posebnosti. Pač pa je vsled povečanja zaposlitve narastla celotna dnevno zavarovana mezda dnevno za Din + 27.598,40 ali mesečno za okoli Din 700.000.—

DOBAVA — PRODAJA

Pri komandi mornarice kraljevine Jugoslavije bo 17. marca druga pismena licitacija za dobavo mesnih konzerv in jetrnih paštet. — Natančnejši podatki v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Mestna plinarna ljubljanska razpisuje dobavo bencolske naprave po sistemu z aktivnim ogljem. Pcnudbe se sprejemajo do 20. marca. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo.

Gradbeni minister dr. Srkulj je v svojem ekspezoju izjavil, da so pripravljene načrti za gradnjo 400 km novih in za temeljito popravilo 2000 km starih cest.

Za starešino Jugoslovanske gasilske zveze je imenoval minister za telesno vzgojo prvega podstarešino Josipa Turka iz Ljubljane.

Upokojitev dr. Kerna, direktorja drž. veterinarske bakteriološke postaje v Ljubljani, je državni svet razveljavil.

Veliki sportni stadion zgrade v Zagrebu na Sveticah za letošnji sokolski zlet. Stadion bo potem trajno služil v sportne namene.

Celjsko »Deutsche Zeitung« je prepovedala avstrijska vlada za eno leto.

Blagajnik zagrebskega mestnega davčnega urada Marjane, ki je pred kratkim izvršil samomor, je poveril 200.000 Din, kakor so sedaj ugotovili.

Mednarodno policijsko ravnateljstvo se ustanovi v Zenevi ali na Dunaju za pobijanje mednarodnih zločinov.

V Staviskijevi aferi obtoženi Darius je plasiral v Nemčiji za 20 milijonov frankov bonov bajonske zastavljalnice.

Adria prašek je boljši

Dan izgubljene knjige propagirajo v Angliji. Vlada naj vpelje ta dan in vsakdo naj ta dan preudari, katere knjige si je izposodil, a jih še ni vrnil. Ker bi bilo potem gotovo mnogo knjig vrnjenih, bi napravila pošta dober posel.

Dunajski krematorij, ki je občinska last, bo še naprej deloval, le brezplačne upepelitve trupel se ne bodo več vršile. Kdor nima denarja, da plača stroške, ta bo pokopan.

Narodni dohodek U. S. A. je dosegel v l. 1933. 39,8 milijard dolarjev, znatno manj ko v l. 1932, ko je znašal 54,7 milijard. Rekordno višino je dosegel s 83 milijardami v l. 1929.

Najpomembnejši francoski električni trust »Energie Industrielle« je dosegel v l. 1933. 25 milijonov frankov čistega dobička (l. 1932. 31,7 milijonov) in izplača 12% (l. 1932. 16%) dividend.

Petdnevni delovni teden uvedejo v sovjetski Rusiji vsled vedno večje gospodarske krize.

2 milijona pilotov bodo izvežbali sovjeti v 4 letih, kakor na svoj reklamni način napovedujejo sovjeti.

Uradniške plače bo angleška vlada zvišala na višino, na kateri so bile do redukcije v l. 1931., kar bo veljalo državo na leto 24 milijonov funtov.

231 milijonov pezet so izgubili na mezdah v zadnjih treh letih španski delavci vsled raznih stavk.

Silen snežni vihar je razsajal v državi Illinois. Potniško letalo, ki je zašlo v vihar, se je ponesrečilo in so bili ubiti vsi štirje potniki in oba pilota.

Delavska stanovanjska baraka se je vnela v mestu Kirin v Mandžuriji. Doslej so potegnili iz razvalin barake 69 čisto zogljenih trupel delavcev.

V nekem rudniku pri Beuthenu v Nemčiji se je zasul rov. Dosedaj so izvlekli na dan 3 mrtve in 3 težko ranjene rudarje, ki pa tudi ne bodo ozdravili.

4000 ljudi, vse prebivalstvo otoka Ucurio v Japonskem morju, je po časopisnih vesteh zmrazilo. Snežni vihar s silnim mrazom je divjal nekaj dni nad otokom in boje se, da se je ves otok spremenil v eno samo pokopališče. V naselbinah ob obrežju je našla resnilna ekspedicija le mrtve ljudi.

2500 vagonov pšenice je bilo vtihotapljenih iz Madjarske v Avstrijo. 180 oseb je bilo zaradi tega aretiranih.

Konkurzi in prisilne poravnave

Potruje se prisilna poravnava tvrdke Gorec nasl. Auerhammer-Ogrin, družbe z o. z. v Ljubljani.

TROŠARINA NA OLJA IN TOLŠČE ZA MAZANJE

Na razna vprašanja, ki ji dohajajo glede te trošarine, obvešča Zbornica za TOI svoje interese, da po pojasnilu finančnega ministrstva ricinovo olje (za lekarniške in druge namene), laneno olje za proizvodnjo firneža, rdeče olje za tekstilno in usnjarsko stroko, mazila za obutev (paste za čiščenje čevljev), tolšče za čiščenje pušk, tolšče za mazanje tal itd. niso trošarinski predmeti po zadnji trošarinski noveli, ki je stopila v veljavo dne 20. pr. m. Izvzet je primer, če se ricinovo olje porabi za mazanje strojev in motorjev, n. pr. pri zrakoplovstvu ali ako se laneno olje porabi za mazanje strojev.

Adria prašek je boljši

Irzna poročila

LJUBLJANSKI ŽIVINSKI SEJEM

Na zadnji ljubljanski živinski sejem je bilo prignano precej živine, kupčija pa je bila slaba. Od 106 prignanih volov je bilo prodanih 48, od 39 krav 25, od 10 telet 5 in od 190 pujskov 133. Debelih prašičev je bilo na trgu 20, prodanih pa 14. Konj je bilo 283, a prodanih je bilo samo 40. Cena živini je ostala večinoma neizpremenjena, kaže pa se tudi tendenca za navzdol. Voli I. vrste so se prodajali po 4 do 4,25, II. vrste po 3,50 do 4, III. vrste po 3 do 3,50, pitane krave po 3,50 in teleta po 5 do 7 Din za kg žive teže. Plemenski pujski so bili po 170 do 210 Din. Prešiči pa so se podražili in se prodajali po 8 do 10 Din kg žive teže.

DUNAJSKI ŽIVINSKI TRG

Na goveji trg z dne 5. marca je bilo postavljenih: 823 volov, 405 bikov in 606 krav. Iz Jugoslavije je bilo 80 volov in 56 bikov. — Cene so bile te: fabrični voli I. vrste po 1,28 do 1,50, navadni voli I. vrste po 1,20 do 1,30; II. po 1— do 1,15; III. vrste po 0,90 do 1—, biki po 0,90 do 1,10, krave po 0,85 do 1,05 in mršava živina po 0,63 do 0,85. — Tendence: Ob mirnem prometu so se biki pocenili za 5, mršava živina pa za 3 groše, dočim so ostale cene drugi živini neizpremenjene.

Na svinjski trg z dne 6. marca je bilo postavljenih 3349 špeharjev in 8962 pršutarjev. Iz Jugoslavije je bilo 1080 špeharjev. — Cene so bile te: mangalica I. vrste po 1,47 do 1,52, II. vrste po 1,40 do 1,45, jugoslovanski križani I. vrste po 1,45 do 1,52, srednji po 1,37 do 1,43, slabše vrste po 1,33 do 1,35, stari po 1,25 do 1,30, pršutarji lahki po 1,20 do 1,40, težki po 1,14 do 1,25, križani po 1,38 do 1,50 šilingov za kg žive teže. — Tendence: Ob živahnem povpraševanju so se podražile prima madjarske svinje za 5 do 6, prima jugoslovanske špeharji pa za 3 do 4 groše, dočim so se drugi špeharji prodajali po starih cenah. Pršutarji so se podražili za 2 do 3 groše — (Poročilo tvrdke Predovič in drug, Dunaj III. — St. Marx.)

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.
 Sobota, dne 10. marca: **Raj potepuhov.** Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.
 Nedelja, dne 11. marca ob 15.: **Praznik cvetočih češenj.** Izven. Znižane cene od 6 do 20 Din.
 Ob 20.: **Visoška kronika.** Izven. Znižane cene.
 Opera, začetek ob 20.
 Sobota, dne 10. marca: **Ples v Savoju.** Red C.
 Nedelja, dne 11. marca ob 15. uri: **Pri bellem konjičku.** Izven. Globoko znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 20. uri: **Carmen.** Izven. Znižane cene.
MARIBORSKO GLEDALIŠČE
 Nedelja, dne 11. marca ob 15.: **Pastirček Peter in kralj Briljantin.** Otroška predstava pri najnižjih cenah od 10—2 Din.
 Ob 20.: **Vijolca z Montmartra.** Gostovanje gđc. Erike Druzovičeve. Red C.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobli in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
 Poljanski nasip 4—6. Seleburgova ul. 3
 Telefon št. 22-72.

Štev. 2253/II.
Nabava.
 Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 21. marca 1934. za Prometno upravo v Zabukovci dobavo 500 m jamskih tračnic za ozki kolosek, teža na tek. meter 9,30 kg.
 Pogoji se dobe pri podpisani.
 Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 8. marca 1934.

Motvoz Grosuplje domače slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani